

Exposició

octubre - juny 2018/19

LA CONQUESTA DEL POL SUD

TEATRE DOCUMENTAL

Amb ànim d'aprofundir en les propostes artístiques i de generar pensament crític, cada temporada el Teatre Auditori de Granollers acull un artista o una companyia. Aquesta temporada 2018/2019 comptem amb La Conquesta del Pol Sud, una companyia que realitza obres de teatre documental i que ens portarà a l'imaginari dues peces de la seva trilogia “**Dona, història i identitat**”: *Raphaëlle* i *Nadia*. L'obra que completa la trilogia, *Claudia*, ja la vam poder veure la temporada passada.

Com a companyia convidada, La Conquesta del Pol Sud realitzarà altres activitats de formació, investigació i difusió amb diferents col·lectius de la ciutat. També crearà una proposta de recerca documental en la qual la participació de la ciutadania serà fonamental.

Estem plens d'història i la Conquesta del Pol Sud ens convida a reflexionar sobre nosaltres com a individus i com a col·lectivitat.

CRÈDITS

Text: Ana Prieto Nadal

Fotografia:

_ “**Claudia**”: Josep Aznar

_ “**Nadia**”: Xavier Calvo

_ “**Raphaëlle**”: Alfred Mauve

Organitza: Teatre Auditori de Granollers

LA CONQUESTA DEL POL SUD

La companyia La Conquesta del Pol Sud, fundada l'any 2010 a Barcelona pel dramaturg i director Carles Fernández Giua i per l'escenògraf i videoartista Eugenio Szwarcer, explora les relacions entre individualitat i col·lectivitat amb un llenguatge que participa al mateix temps del documental, de la poesia visual i del teatre. El nom de la companyia procedeix de l'espectacle homònim —a partir del text de Manfred Karge— pel qual van obtenir el Premi Quim Masó l'any 2010.

En un primer moment, el seu interès se centra en la dramaturgia contemporània que planteja qüestions actuals —el món de l'empresa, l'atur, la idea de democràcia real, la desobediència civil, l'Alzheimer, etc.— i que implica un repte per a la investigació sobre el llenguatge escènic. En les seves versions d'obres com *Macbeth* (2011) de William Shakespeare, *Contra la democràcia* (2011) i *Contra l'amor* (2013) d'Esteve Soler, *Variacions sobre el model de Kraepelin* (2012) de Davide Carnevali o *Si no ens paguen, no paguem!* (2013) de Dario Fo, entre d'altres, combinen i fusionen la vocació social amb l'experimental, sempre a la recerca de noves formes escèniques.

Posteriorment, la companyia opta per un format documental, alhora que consolida els seus trets distintius i fundacionals: la interacció entre acció escènica i imatge projectada, i la concepció de l'espai com a element expressiu i generador de resistència i moviment. El disseny de so de Damien Bazin i el disseny d'il·luminació de Luis Martí contribueixen a plasmar la singular poètica de la companyia i esdevenen cabdals per a la coherència estètica del projecte.

DONA, HISTÒRIA I IDENTITAT. UNA TRILOGIA DOCUMENTAL

En sintonia amb l'auge del documentalisme que s'ha manifestat en tots els àmbits de la cultura durant la darrera dècada, i que cal interpretar com un dels signes més clars de la necessitat de portar la realitat als centres de representació privilegiats, La Conquesta del Pol Sud ha treballat, en els últims anys, en el camp del teatre documental, fins al punt que aquesta exploració de la realitat —i de la seva capacitat evocadora i poètica— ha esdevingut el segell de la companyia i els ha reportat guardons com el Premi a la millor realització tècnica al Festival MITEU 2015, per *Nadia*, i el Premi de la Crítica Serra d'Or 2016 de Teatre, per *Claudia*.

La dramaturgia de cadascuna de les peces de la trilogia “Dona, història i identitat” —*Nadia* (2014), *Claudia* (2016) i *Raphaëlle* (2018)— es va gestar al llarg d'un laboriós procés de selecció, ordenació i jerarquització dels materials sorgits durant hores i hores d'entrevistes. Les tres dones que protagonitzen les respectives obres exerceixen autoritat sobre el relat de la seva vida i parlen en els termes que elles mateixes han escollit i pactat amb la companyia. L'afany documentalista s'eixampla per donar cabuda a la veu personal i intransferible d'unes persones amb una experiència única, i també per explorar el context físic i social en què aquesta experiència es va produir; d'aquí que el viatge —a l'Afganistan, a l'Argentina, a França— sigui també una part fonamental del procés de creació.

Som davant un teatre en primera persona a través de testimonis que tracen la seva autobiografia en escena, en alternança amb projeccions i petites escenes ficcionades, tot relligat i ben cohesionat per una dramaturgia que connecta els diferents aspectes a tractar, alhora que redimensiona la recerca documental i amplia el focus per formular qüestions d'interès i abast sociopolític. El format íntim, en aliança amb el rigor i l'honestedat, destil·la i condensa una emoció genuïna al servei de la veritat. Cada funció té el valor d'un document viu.

NADIA

“Serà l’última vegada que la mare em dirà Nadia a la nostra casa de Kabul. El proper cop que tindrem una casa, jo seré l’home de la família.”

Nadia Ghulam

L’afganesa Nadia Ghulam, que va sobreviure al règim dels talibans sota una identitat masculina, puja a escena per oferir-nos el seu relat de vida en primera persona i per transmetre un missatge d’autosuperació i d’esperança.

L’espectacle, construït sobre la paraula, petites accions i la projecció d’imatges en moviment —gravacions realitzades durant el viatge de la companyia a l’Afganistan—, treballa amb la subjectivitat i l’experiència d’una supervivent, que, més enllà d’erigir-se en representant de totes les víctimes de la guerra i la misèria, és definida amb tots els seus matisos i complexitat, i que, lluny de la retòrica de la desesperació i de la ràbia, cimenta el seu discurs en l’optimisme, la confiança i una extraordinària voluntat de lluita.

CLAUDIA

31 març 2017

“Armar pedacitos es algo que yo hago durante toda la vida.”

Claudia Poblete

En la segona obra de la trilogia, el focus es posa en l'última dictadura militar argentina, i Claudia Victoria Poblete Hlaczik, un testimoni d'excepció, ens relata la seva peripècia biogràfica prenent com a punt d'inflexió el descobriment, als 21 anys, que era filla de desapareguts, és a dir, un nadó robat i apropiat per una família de militars.

Rere una persiana de les cinc que conformen el dispositiu escènic —jugant, com ja passava a *Nadia*, amb la idea del davant i del darrere, el passat i el present, el dolor i l'esperança—, hi ha, velada pels llistons, Claudia Poblete asseguda a una màquina de cosir, una imatge que esdevé metàfora de la seva voluntat, duta fins a escena, de cosir els retalls de la seva pròpia vida.

Diversos procediments incideixen en la dolorosa escissió entre les seves dues vides, una com a Mercedes al barri de Belgrano de Buenos Aires, i l'altra com a Claudia en els marges de la història. Apareixen nombrosos documents del passat i del present, així com una breu escenificació del judici públic que va marcar un abans i un després en la justícia argentina. D'altra banda, es fa palesa la voluntat de la companyia d'ampliar el focus —viatgen a Tucumán, al·ludeixen a la Triple A, parlen de l'Operació Còndor, visiten l'ESMA, etc.— i d'anar de la vivència particular de Claudia a la situació de tot el país.

RAPHAËLLE

11 novembre 2018

“Primero soy una mujer. Y luego soy trans, sí.”

Raphaëlle Pérez

Raphaëlle Pérez, una dona transgènere de vint-i-tres anys, després de cursar el batxillerat artístic a Caen i d'estudiar disseny de moda a París, va néixer com a dona a Barcelona l'any 2016. En escena, pren com a referència la passarel·la per mostrar-se al món amb orgull i visibilitzar la seva condició. Sota els focus, sobreexposada i coratjosa, ens mira directament, sense vacil·lar, i ens explica retalls de la seva vida.

A partir de les seves vivències i contradiccions personals, es planteja interrogants a l'entorn de la identitat de gènere i busca donar més visibilitat al col·lectiu trans. Denuncia el règim de control i producció del gènere i la sexualitat: el problema és estructural i rau en el fet que la societat només ofereixi un itinerari possible, ser home o dona.

Raphaëlle vol encaixar en la societat i deixar de ser un híbrid, però és conscient també que aquesta exigència li ve imposada des de fora, en virtut d'una norma que no atorga realitat ni reconeixement al seu cos. La seva experiència individual traça un viatge que no ha arribat encara al seu destí, sobretot perquè, tal com diu Judith Butler, la identitat és un esdevenir constant i en procés de construcció.

Teatre documental al servei de la veritat

“Hi ha dues històries: la història oficial, mentidera, que s’ensenya ‘ad usum Delphini’, i la història secreta, on es troben les vertaderes causes dels esdeveniments: una història vergonyosa.”

Honoré de Balzac

La Conquesta del Pol Sud surt a l'encontre de la memòria aliena per fer visible el dolor i la injustícia, i construeix una representació escènica d'una enorme implicació artística i ètica. D'aquesta manera, contribueix a enfrontar críticament el passat i a lluitar contra la falsificació de la història.

Cadascuna de les tres protagonistes —Nadia, Claudia, Raphaëlle— defuig la interpretació actoral i el drama, però acapara i omple l'escena de veritat i d'emoció, oportunament acompanyada de filmacions de paisatges en moviment, testimonis reals gravats i escenificacions mínimes al costat del dramaturg i director Carles Fernández Giua i de l'escenògraf i videoartista Eugenio Szwarczer. En tots tres espectacles, els membres de la companyia es presenten davant el públic, es fan preguntes per tal de configurar un marc interpretatiu per a la seva investigació i interactuen amb la testimoni, contrapuntejant el seu relat amb dades i consideracions diverses i aportant la mirada externa que requereix el format documental. Ser-hi els permet, a més, reflexionar sobre qüestions socials i polítiques de la més candent actualitat.